

СТАНОВИЩЕ
от доц. д-р Ивайло Иванов Стайков

относно конкурс за академична длъжност „доцент” в Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград по научно направление 3.6 Право, научна специалност 05.05.10 Трудово право и обществено осигуряване

за учебната и научноизследователска дейност на гл. ас. д-р Верка Любенова Лазарова за периода 2007-2012 година (след защита на докторска дисертация)

1. Верка Любенова Лазарова е редовен преподавател на основен трудов договор в Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград от 2000 г. след успешно издържан конкурс. От 2006 г. е главен асистент. Провеждала е семинарните занятия по задължителните учебни дисциплини „Трудово право” и „Осигурително право” в Правно-историческия факултет.

Като кандидат в конкурса за академична длъжност „доцент” Верка Лазарова отговаря на изискването на Закона за развитието на академичния състав в Република България по чл. 24, ал. 1, т. 2, б. „а” – повече от две години е заемала академичната длъжност „главен асистент”.

Верка Любенова Лазарова е представила всички необходими документи, съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, правилника за неговото прилагане и вътрешните правила на Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

2. Съгласно изискването на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ е представен публикуван монографичен труд на тема „Правна уредба на трудовата книжка и трудовия стаж”, Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград, 2012, 197 с.

Монографията представлява успешен опит за анализ и извеждане на теоретически и практически изводи с оглед усъвършенстване на правната уредба на институтите на трудовата книжка и на трудовия стаж в българското трудово право. Предмет на научно изследване са действащата правна уредба и същността на трудовата книжка и трудовия стаж; отговорността на работодателя за вписванията в трудовата книжка и за незаконното ѝ задържане от него; видовото деление на трудовия стаж; въпросите на изчисляването и установяването на трудовия стаж; правното значение на трудовата книжка и на трудовия стаж.

Научното изследване отговаря на всички утвърдени изисквания в традицията на българската правна наука – добра вътрешна структура; логичност и последователност на изложението; извеждане и аргументация на авторските тези. Научният труд представлява научна новост, поради това че е първото по рода си цялостно теоретично изследване върху проблемите на трудовата книжка и трудовия стаж след приемането на Кодекса на труда през 1986 година. Приносен характер имат отделни аспекти на въпросите относно понятието за

трудова стаж, извлечени от позитивноправната уредба; открояването на правното значение на трудовия стаж след създаването на института на осигурителния стаж; направените предложения *de lege ferenda* за промяна на правната уредба и на двата правни института.

Методологическата основа на изследването представлява комплекс от общонаучни и специални методи за провеждане на научни изследвания, като системно-структурен, диалектически, юридически и исторически метод. Използват се и някои способности за тълкуване в правото – логическо, систематическо, аксиологическо, както и логически способности за преодоляване на празноти в правото – аналогия на закона и на правото, правоприлагане с аргумент от противното и с аргумент на по-силното основание. Всичко това говори за познаване на правната догматика и за авторското умение за изграждане на научно обоснован анализ на действащата правна уредба.

Изключително добро впечатление прави умението за коректно излагане на полемиката с други автори и аргументирането на собствената теза, когато тя е различна от вече посоченото в правната литература. Авторката познава и съдебната практика и административната практика на МТСП по прилагането на Кодекса на труда в частта относно трудовата книжка и трудовия стаж и уместно я представя в научното си изследване. Монографичният труд има научен апарат, който включва научни трудове на български автори. За читателя би представлявало интерес представянето в сравнително-правен аспект на уредбата на тези два трудово-правни института в чужди законодателства. При ново издание на монографията това би повишило значително нейната научна и познавателна стойност.

От гледна точка на теорията и практиката заслужават внимание и направените предложения *de lege ferenda* за бъдещо усъвършенстване на нормативната уредба на трудовата книжка и на трудовия стаж – задължение за водене на дневник по образец, в който работодателят да отбелязва датата на получаване на трудовата книжка от работника или служителя и съответната дата на връщането ѝ (стр. 19); вписване на данните относно трудово правоотношение по чл. 110 и чл. 111 КТ (стр. 51-52); промяна в редакцията на чл. 344, ал. 1, т. 4 КТ (стр. 61); въвеждане на обезщетение и за претърпени неимуществени вреди при незаконно задържане на трудовата книжка (стр. 77-78); предложението за радикална промяна в правната уредба на трудовия стаж (стр. 127-131) и други.

Някои от изложените автори тези пораждават възражения. На стр. 163 е посочено, че „установена е практика с правилниците на висшите училища да се поставя изискване за заемане на ръководните длъжности „ректор”, „декан”, „ръководител на катедра”, кандидатите да притежават определен трудов стаж в съответния университет”. Не ми е известна такава практика, но ако има подобен текст във вътрешен нормативен акт на висшето училище се поставя въпросът за неговата законосъобразност.

Научното изследване би имало още по-голяма научна стойност, ако се беше направило разграничение и сравнение между трудов стаж и служебен стаж по служебно правоотношение, както и между трудовата книжка и служебната книжка на държавните служители.

Представеният монографичен труд има не само теоретична стойност, но той е актуален и от практическа гледна точка, научните резултати от който могат да подпомогнат на практика прилагането на правната уредба на трудовата книжка и на трудовия стаж. Изследването може да е от полза и в научната работа при подготовката на учебници и учебни пособия, както и в процеса на обучение по учебната дисциплина „Трудово право“.

3. Главен асистент д-р Верка Любенова Лазарова е представила в процедурата за конкурс и други свои научни публикации. Някои публикации са били изнесени като научни доклади на национални и международни научни конференции. Всички публикации са в специализирани научни издания.

Научните публикации са преимуществено в областта на трудовото право и по темата на монографията. Предвид единния характер на научната специалност, въпреки че тя включва две относително обособени отраслово-правни науки и две самостоятелни учебни дисциплини, препоръчвам за в бъдеще авторката да насочи своето внимание и към актуалните проблеми на осигурителното право. Научните изследвания в тази област, която авторката може да разработи, безспорно ще обогатят българската осигурителноправна наука.

4. Във връзка с преподавателската дейност на гл. ас. д-р Верка Лазарова е необходимо да се посочи, че тя успешно е въвела в преподаването занимания със студенти в практическа среда (участия на студенти в състезания за решаване на правни казуси; посещаване на различни съдебни и административни институции), както и създаване на умения у студентите за самостоятелна подготовка по време на учебния процес.

Представеният монографичен труд и останалите научни публикации за периода 2007-2012 година (след защита на докторска дисертация), както и цялостната преподавателска и научноизследователска дейност на гл. ас. д-р Верка Любенова Лазарова ми дават основание за положително заключение за избора ѝ на академична длъжност „доцент“.

Въз основа на това предлагам на Правно-историческия факултет към Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград да избере гл. ас. д-р Верка Любенова Лазарова на академична длъжност „доцент“ по научно направление 3.6 Право, научна специалност 05.05.10 Трудово право и обществено осигуряване.

6 декември 2012 г.
град София

.....
доц. д-р Ивайло Стайков